

Bijzondere bijdrage voor economische werkloosheid – belangrijke wijziging

14-10-2016

1. Inleiding

In 2012 werd een bijzondere bijdrage ingevoerd voor werkgevers die overmatig gebruik maken van tijdelijke werkloosheid om economische redenen. Alle werkgevers die een aantal dagen tijdelijke werkloosheid ingevolge gebrek aan werk wegens economische redenen hebben aangegeven dat per werknemer een bepaalde grens overschrijdt, zijn deze bijdrage verschuldigd.

In het kader van de begrotingscontrole 2016 werd het stelsel grondig hervormd. Dit zal voor het eerst effect hebben in het eerste kwartaal van 2017, maar de dagen tijdelijke werkloosheid om economische redenen vanaf het tweede kwartaal 2016 zullen mee als basis dienen voor het berekenen van die bijdrage. Een gedragswijziging in 2016 kan dus een groot effect hebben op de vanaf 2017 te betalen bijdrage.

2. Synoptische vergelijking van de oude en nieuwe regeling

Wat?	Oude regeling	Nieuwe regeling
Welke werkgevers?	Alle werkgevers, met uitzondering van de bouwsector (1)	Idem
Voor welke werknemers?	Voor elke werknemer die economisch werkloos was	Idem
Periodiciteit te betalen bijdrage	1 maal per jaar	Elk kwartaal
Basisperiode voor berekening aantal dagen economische werkloosheid	Voorgaand kalenderjaar	Kwartaal en de 3 voorafgaande kwartalen
Grens vanaf wanneer de bijdrage verschuldigd is	110 dagen economische werkloosheid	Idem
Dagen waarvoor de bijdrage verschuldigd is	Alle dagen boven 110 dagen economische werkloosheid	Alle dagen economische werkloosheid in het kwartaal
Dagbedrag van de bijdrage	<ul style="list-style-type: none"> • 20 € voor dagen >110 tot en met 130 • 40 € voor dagen >130 tot en met 150 • 60 € voor dagen >150 tot en met 170 • 80 € voor dagen >170 tot en met 200 • 100 € voor dagen > 200. 	<ul style="list-style-type: none"> • 20 € voor alle dagen indien totaal >110 tot en met 130 • 40 € voor alle dagen indien totaal >130 tot en met 150 • 60 € voor alle dagen indien totaal >150 tot en met 170 • 80 € voor alle dagen indien totaal >170 tot en met 200 • 100 € voor alle dagen indien totaal > 200.

Te vervullen formaliteiten	RSZ berekent het bedrag van de bijdrage en stuurt na afloop van het kalenderjaar een debetbericht naar de werkgevers	De werkgever berekent elk kwartaal zelf de bijdrage en doet hiervan aangifte (geïntegreerd in de DMFA)
----------------------------	--	--

(1) Voor de bouwsector geldt een afwijkende regeling, die hier niet verder behandeld wordt omdat ze ongewijzigd bleef.

De twee belangrijkste wijzigingen zijn dus:

- dat de teller van de dagen economische werkloosheid niet meer op nul gezet wordt aan het einde van elk kalenderjaar. In het nieuwe stelsel worden 4 voortschrijdende kwartalen in rekening gebracht om na te gaan of de limiet van 110 dagen al dan niet bereikt werd: het kwartaal zelf en de 3 voorafgaande kwartalen, ook al liggen die in het vorige kalenderjaar
- dat de bijdrage niet meer beperkt is tot de dagen die de grens van 110 dagen overschrijden, maar van toepassing is (bij overschrijding van die grens) op alle dagen economische werkloosheid in dat kwartaal.

Een voorbeeld ter verduidelijking

Oud stelsel

Kwartaal	Aantal dagen economische werkloosheid	Gecumuleerd aantal dagen economische werkloosheid	Te betalen bijdrage
2016/1	34	34	
2016/2	34	68	
2016/3	26	94	
2016/4	41	135	600 (=20x20+5x40)
2017/1	25	25	
2017/2	32	57	
2017/3	18	75	
2017/4	42	117	140 (=7x20)
2018/1	33	33	
2018/2	38	71	
2018/3	29	100	
2018/4	39	139	760 (=20x20+9x40)
Totaal 2017	117		140
Totaal 2018	139		760

Nieuw stelsel

Kwartaal	Aantal dagen economische werkloosheid	Gecumuleerd aantal dagen economische werkloosheid	Te betalen bijdrage
----------	---------------------------------------	---	---------------------

2016/1	34	nvt	nvt
2016/2	34	nvt	nvt
2016/3	26	nvt	nvt
2016/4	41	nvt	nvt
2017/1	25	126 (=34+26+41+25)	500 (=25x20)
2017/2	32	124 (=26+41+25+32)	640 (=32x20)
2017/3	18	116 (=41+25+32+18)	360 (=18x20)
2017/4	42	117 (=25+32+18+42)	840 (=42x20)
2018/1	33	125 (=32+18+42+33)	660 (=33x20)
2018/2	38	131 (=18+42+33+38)	1.520 (=38x40)
2018/3	29	142 (=42+33+38+29)	1.160 (=29x40)
2018/4	39	139 (=33+38+29+39)	1.560 (=39x40)
Total 2017	117		2.340
Total 2018	139		4.900

De tabel heeft betrekking op één enkele werknemer. De onderneming zal elk kwartaal, voor elke werknemer die in dat kwartaal economische werkloosheid kende, de berekening maken.

3. Elementen die de hoogte van de bijdrage kunnen beïnvloeden

3.1. Beperking van het aantal dagen economische werkloosheid

De beste methode om geen bijdrage te moeten betalen is natuurlijk het aantal dagen economische werkloosheid te beperken. Deze responsabilisering is trouwens het doel van deze bijdrage. Economische werkloosheid is een goed instrument van interne flexibiliteit, op voorwaarde dat het goed gebruikt wordt: voor de opvang van tijdelijke productieproblemen, niet als instrument om structurele overcapaciteit op te vangen.

Als voorbeeld wordt hierna het effect op de te betalen bijdrage weergegeven indien het aantal dagen economische werkloosheid uit het voorbeeld hierboven vanaf het derde kwartaal 2016 met ongeveer 10 % zou dalen. Het resultaat is dat de bijdrage ongeveer gehalveerd wordt.

Oud stelsel

Kwartaal	Aantal dagen economische werkloosheid	Gecumuleerd aantal dagen economische werkloosheid	Te betalen bijdrage
2016/1	34		

2016/2	34		
2016/3	23		
2016/4	37	128	360
2017/1	22		
2017/2	29		
2017/3	16		
2017/4	38	105	0
2018/1	30		
2018/2	34		
2018/3	26		
2018/4	35	125	300
Totaal 2017	117		0
Totaal 2018	139		300

Nieuw stelsel

Kwartaal	Aantal dagen economische werkloosheid	Gecumuleerd aantal dagen economische werkloosheid	Te betalen bijdrage
2016/1	34	nvt	nvt
2016/2	34	nvt	nvt
2016/3	23	nvt	nvt
2016/4	37	nvt	nvt
2017/1	22	116	440
2017/2	29	111	580
2017/3	16	104	0

2017/4	38	105	0
2018/1	30	113	600
2018/2	34	118	680
2018/3	26	128	520
2018/4	35	125	700
Totaal 2017	105		1.020
Totaal 2018	125		2.500

3.2. Betere spreiding van het aantal dagen economische werkloosheid over de werknemers

De concentratie van dagen tijdelijke werkloosheid op een beperkt aantal werknemers kan voor die werknemers leiden tot overschrijding van de grens van 110 dagen in 4 kwartalen, waardoor er voor hen een bijdrage verschuldigd is. Een betere spreiding over een grotere groep werknemers kan dit voorkomen.

3.3. Spreiding van de dagen economische werkloosheid over de kwartalen

In het nieuwe stelsel beïnvloedt de spreiding van het aantal dagen economische werkloosheid over de kwartalen de hoogte van de bijdrage. Dit was (binnen een kalenderjaar) niet het geval in de oude regeling.

Het effect kan afgeleid worden uit het hiernavolgend voorbeeld, waarbij we het voorbeeld van punt 2 licht aanpassen: voor het jaar 2018 blijft het totaal aantal dagen economische werkloosheid identiek, maar er zijn twee dagen minder economische werkloosheid in het tweede kwartaal en twee dagen meer in het derde kwartaal. Het resultaat is dat de totale bijdrage voor 2018 daalt van 4.900 € naar 4.180 €.

Oud stelsel

Kwartaal	Aantal dagen economische werkloosheid	Gecumuleerd aantal dagen economische werkloosheid	Te betalen bijdrage
2016/1	34	34	
2016/2	34	68	
2016/3	26	94	
2016/4	41	135	600
2017/1	25	25	
2017/2	32	57	
2017/3	18	75	

2017/4	42	117	140
2018/1	33	33	
2018/2	36	69	
2018/3	31	100	
2018/4	39	139	760
Totaal 2017	117		140
Totaal 2018	139		760

Nieuw stelsel

Kwartaal	Aantal dagen economische werkloosheid	Gecumuleerd aantal dagen economische werkloosheid	Te betalen bijdrage
2016/1	34	nvt	nvt
2016/2	34	nvt	nvt
2016/3	26	nvt	nvt
2016/4	41	nvt	nvt
2017/1	25	126	500
2017/2	32	124	640
2017/3	18	116	360
2017/4	42	117	840
2018/1	33	125	660
2018/2	36	129	720
2018/3	31	142	1.240
2018/4	39	139	1.560
Totaal 2017	117		2.340

Totaal 2018	139		4.180

3.4. Onderneming erkend als onderneming in moeilijkheden

De Minister van Werk kan eventueel, na advies van de adviescommissie bevoegd voor het SWT (werkloosheid met bedrijfstoelag), beslissen om, voor de onderneming die erkend werd als onderneming in moeilijkheden, deze bijdrage te halveren in het jaar van de erkenning en eventueel in het daaropvolgende jaar.

4. Toepassing in de tijd van de nieuwe regeling

Zoals hoger gesteld wordt de nieuwe regeling voor het eerst toegepast op het eerste kwartaal van 2017 (op basis van de economische werkloosheid in het 2de, 3de en 4de kwartaal 2016 en het 1ste kwartaal 2017).

In de loop van december 2016 zal de RSZ, in toepassing van de oude regeling, nog een laatste debetnota sturen aan de bijdrageplichtige werkgevers op basis van het aantal dagen economische werkloosheid van het kalenderjaar 2015.

5. Bijkomende info

Meer informatie over de concrete toepassingsmodaliteiten zal verstrekt worden door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid in hun instructies voor de werkgevers van het eerste kwartaal 2017 (te verwachten eind februari 2017).